

juhoviny

Mesačník občanov sídliska Juh-Trenčín | November 2010 | 1.ročník

Prešporské divadlo

19. novembra o 19.00 hod.
v kine Hviezda

Jana Kocianová

Pre Karla Gotta som bola
až príliš dobrá

20 rokov Korzo Dance THIS IS IT

POZYVAME VÁS

Dominika Mirgová

20. novembra od 9.30 do
12.00 hod v OZC Južanka
+ sprievodné akcie

Judita Hansman

Všetko je presne tak, ako má byť.
Seriálová „Gigi“ ako ju ne(s)poznáte

Mikuláš Dzurinda

slávnostne prestrihol pásku
obnovej kyslíkovej dráhy
na Brezine. Viac na strane 10

Tri roky sme počúvali jej hlas z upútaviek Markízy, teraz ju počujeme z upútaviek STV. Vďaka Odsúdeným si vieme spojiť jej hlas s tvárou.

**slovenská divadelná,
dabingová a filmová herečka.
Upravuje dialógy pre dabing.
Je ústredným hlasom
upútaviek STV. Konateľka
a herečka Prešporského
divadla.**

Pani Judita, ak Vám to nevadí, začneme trochu netypicky. Ako herečka ste všestranne talentovaná, na Vašich predstaveniach majú však diváci možnosť užiť si nielen vaše herecké umenie, ale aj spevácke, tanečné a pohybové nadanie. Máte krásnu zamatovú farbu hlasu, Váš spev je veľmi príjemný na počúvanie. Máte ambície presadiť sa napríklad aj v tejto oblasti? Viem si Vás živo predstaviť na albumoch pánov Hapku a Horáčka, nerozmýšľali ste niekedy o nahrať vlastného profilového CD? Spolupracujete s nejakým hudobným telesom? Majú vaši priaznivci možnosť vidieť Vás v čisto speváckej úlohe?

Ďakujem za pochvalu, takto sa ja rozhodne nevnímam, vnímam sa skôr ako herečka, ktorú by nebavilo celý život používať pri rôznych postavách rovnaké postupy. Preto sa snažím dozvedieť a naučiť sa kadečo, čo sa mi môže na javisku i pred kamerou zísť. Veď postavy, ktoré hram sú také rôznorodé, majú tak rozdielne povahy a osudy, že by bolo prinajmenšom neslušné, keby všetky vyzerali a správali sa rovnako. Pokiaľ ide o spev, patrí tiež k výrazovým prostriedkom, pretože Prešporské divadlo je síce činoherné divadlo, ale v našej produkcii nenájdete prísne klasickú činohru. V predstaveniach som nútená pracovať s telom, s hlasom, s mimikou, sú tam atribúty pohybového i hudobného divadla, takže spev používame na celkové dokreslenie deja, ako vec, ktorá je schopná zvýrazniť pocit herca a v konečnom dôsledku aj diváka, čo je samozrejme náš hlavný cieľ. Áno, ocitla som sa zopár krát v živote aj v roli speváčky, ale to boli skôr také náhody. Komusi sa páčil môj prejav, tak ma angažoval do nahrávky svojho CD, alebo ma vtiahol do speváckeho projektu, ale ja sama sa vlastne nesnažím ako speváčka presadiť. Myslím si totiž, že je to samostatná disciplína, ktorej by mal človek venovať maximum času, čo v mojom prípade nie je možné, svoj čas a energiu venujem divadlu, preto je spev pre mňa síce zaujímavý, ale skôr okrajový žáner, skôr niečo, pri čom si oddýchnem, nie niečo, čím sa živím. Ale už niekoľko hudobníkov sa ma opýtalo, prečo nespiem, vraj mám podľa nich talent, takže ktovie, možno raz.

Judita Hansma

Ste konateľkou a „hlavnou herečkou“ Prešporského divadla. Vaše divadelné predstavenia nepatria k bežným „masovým“ produkciám. Sú to komplexné umelecké diela, kde sú dokonale vyvážené všetky zložky divadelného umenia. Aké predstavenia si môžu „umeniachtivi“ diváci vychutnať v priestoroch Vášho divadla? Priblížte nám prosím produkciu Prešporského divadla. Aké tituly budete hrať v aktuálnej divadelnej sezóne? Môžeme sa tešiť na nejaký nový autorský počín?

V Prešporskom divadle nederniérujeme žiadne svoje predstavenie, takže aj v tejto sezóne si môžu diváci nájsť a pozrieť všetky naše predstavenia. V našich prácach sa snažíme ukázať svet tak, ako ho vnímame my, ukázať mu, že nie všetko je biele, či čierne, že existuje toľko osudov, koľko len chceme vidieť a toľko pocitov, koľko len chceme zažiť, že sa dá uvoľniť aj pri náročnejšej produkcii, že je príjemné, nechať sa oviať pocitom, nech je už akýkoľvek, lebo aj negatívne veci majú v živote svoje miesto a aj keď sa nám to nepáči, aj tie nami nejakým spôsobom hýbu, niekam nás posúvajú. Hráme predstavenia „Konkurz“, „Pokušenie“, „Tretia farba Evy“, „Niečo málo o ženách“, hudobnú rozprávku „(Ne)Tvor“ a práve sme v tvorivom procese na predstavení, ktoré má zatiaľ pracovný názov „Dvere“. Vo všetkých predstaveniach používame vo veľkej miere humor. Aj v situáciách, kde by sa mohlo zdať, že je to až cez mieru. Ale v živote to tak býva, že tie najťažšie situácie sa ľahšie znášajú s trochou humoru. Každé naše predstavenie poukazuje na niečo, čo nás trápi, okrem Pokušenia, ktoré je inšpirované Coehlovou knihou Diabol a slečna Prímová, robíme autorské kusy, témy si vyberáme zo svojich životov, alebo zo životov svojich známych, hľadáme ich na ulici, medzi divákmi, skrátka sa snažíme reagovať na podnety od živých ľudí. Pokiaľ ide o formu predstavení, tiež si pri každej novej veci hľadáme nové spôsoby vyjadrenia, hráme sa s telom, s hlasom s mimikou, rýpeme sa v duši tej ktorej postavy, do aleluja rozoberáme situácie, v ktorých sa naše postavy môžu ocitnúť. Hudba, prípadne obraz, ktorý sme tiež v niekoľkých predstaveniach použili, je úplne rovnocenným partnerom herca, takže aj s tým sme sa museli naučiť pracovať, tiež to nie je bežný prvok klasickej činohry.

Podľa diváckych ohlasov sú v našich predstaveniach zvyčajne témy, ktoré netrápia len nás. Takže ktovie, možno niekomu ponúkame aj odpovede na jeho otázky.

V najbližších dňoch sa v priestoroch komplexu na Púchovskej ul. 12 v Bratislave-Rači otvára „divadelná a herecká škola“ Histrión zameraná na herecké kurzy pre mládež, ale aj kurzy pre podnikateľov a pracovníkov, ktorí sa potrebujú verejne prezentovať. Na spomínanej škole budete „vyučovať“ herectvo, pohybovú prípravu, hlasové cvičenia, prácu s textom. Ako bývalá učiteľka a súčasná vynikajúca herečka sa určite tešíte na to ako budete „tvorovať“ deti a mládež, prípadne „herecky“ usmerňovať dospelých, je to tak?

Hlavne sa teším na to, že ukážeme ľuďom, aké je naše povolanie zaujímavé, že to nie je vec, ktorá je vytrhnutá zo života, ale naopak vec, ktorá môže v mnohých životných situáciách pomôcť. Sebaovládanie, sebakontrola, uvoľnenie, spolupráca, cibrenie pamäti, kultivácia pohybu, vedomá podpora textu mimikou, prípadne farbou, či intenzitou hlasu a ešte kadečo iné, to nie sú pojmy, ktoré sa nedajú použiť aj v iných povolaniach. Okrem toho v tomto rýchlom veku akoby sa ľudia zabudli hrať. A pritom je to tá najprirodzenejšia vec na svete. Od narodenia sme nerobili nič iné, len sa cez hru naučili vnímať svet. A teraz, ako dospelí, sme na to zabudli. Zabudli sme na mláďatko v sebe. Nuž to by sme chceli našim budúcim žiakom dopriať. Aby si spomenuli, našli v tom záľubenie a inšpiráciu do všetkého ostatného, čomu sa venujú.

V divadelnom predstavení Konkurz predvádzate priam „krkolomné“ artistické výkony, k čomu Vám určite dopomohla aj vaša kariéra profesionálneho športovca. Vďaka pomerne vážnemu zraneniu, ste však s vrcholovým športom museli „seknúť“. Nie je Vám to s odstupom času ľúto, že ste sa museli vzdať nádejnej profesionálnej kariéry športovca?

Dnes už nie. I keď si myslím, že v tomto veku by som bola veľmi slušný tréner, takže by som sa aj ďalej motala okolo volejbalového sita, ale všetko je inak a hlavne, všetko je presne tak, ako to má byť. Fakt ale je, že zo športu mám kopec užitočných návykov, ktoré ma sprevádzajú dodnes a asi sa ich už nikdy nezbavím a napokon, prečo by som to aj robila, keď sú užitočné.

V „civile“ pôsobí Judita presne opačným dojmom ako „Gigi“, je ústretová, zhovorčivá, milá, jemná, citlivá, inteligentná.

Odsúdené. Asi Vás už hnevá, že Vás väčšina bežných ľudí spoznáva na ulici ako „Gigi“. Ako to vnímate? Teší Vás to, alebo Vás skôr mrzí, že Vás ľudia nepoznajú ako skvelú divadelnú herečku, ale skôr ako jednu „z Odsúdených“? Vnímate to ako klasickú dilemu s dvoma „stranami mince“? Pomohlo Vám to v profesionálnej kariére, alebo Vás to skôr posunulo do pozície, v ktorej ste pôvodne byť nechceli? Nebojíte sa, že si Vás už diváci „zaškatuľkovali“ ako „Gigi“, resp. zmätenú, citovo rozháranú Magdu z Ordinácie v ružovej záhrade? Ako „Gigi“ toho veľa nenahovoríte, hráte skôr očami, pohľadmi, tvárou, telom. V civile však pôsobíte presne opačným dojmom, ste ústretová, zhovorčivá, milá, jemná, citlivá, inteligentná. Netúžite si niekedy zahrať aj nejakú „normálnu“ rolu? Alebo si Vás jednoducho takto typovo „zaškatuľkovali“ režiséri?

Opäť sa musím poďakovať za kopec chvály na moju hlavu, asi pár dní nezaspím, po toľkých lichôtkach. Iste, zistenie, že robím poctivú prácu v divadle 22 rokov a až po tom, ako som začala točiť, si vedia ľudia spomenúť na moje meno, nie je príjemné. Ale asi to tak má byť, patríam k nešťastnej generácii, ktorá na vrchole svojich síl nemala šancu byť na obrazovke, pretože sa jednoducho netočilo. Kultúra bola okrajová téma. Niežeby teraz nebola, ale predsa len je to na dobrej ceste. Je príjemné, že ľudia si programovo pozrú slovenskú inscenáciu nie preto, že nič iné v telke nie je, ale preto, že chcú vidieť svojich hercov. Ale i tak ma mrzí, že si ľudia vymazali zo svojich diárov kolónku: Večer do divadla. A ak tam je, tak veľmi sporadicky a zvyčajne sa tam dostanú takzvané populárne žánre. Ale prečo by to malo byť inak, veď aj čítanie dobrej knihy, návšteva galérie, či múzea, či iné „človekazušľachtujúce“ veci sa dostali kamsi na okraj záujmov, kamsi, kam sa siahne hlavne vtedy, keď cez víkend prší, tak sa hodí spomenúť si na ne. Pokiaľ ide o divákov, neviem, asi mám šťastie na samých dobrých ľudí, ktorých stretávam. Všetci mi držia palce a chvalabohu ma nevnímajú ako Magdu, alebo nebodaj ako Gigi, ale ako Juditu Hansman, ktorá podľa nich zrejme dosť dôveryhodne zahrála svoje postavy. No a ak sa ma pýtate, či túžim po inom druhu postáv, neviem na to odpovedať. Každá moja postava, či už v divadle, alebo na obraze, ma baví. Každá je iná, každá obsahuje toľko farieb, že si môžem pokojne vybrať, čo a ako budem postavu dávkovať tak, aby sa nestala nudnou ani pre mňa, ani pre diváka. Takže ako som už raz povedala, všetko je presne tak, ako to má byť.

Na vrchole svojich síl nemala šancu byť na obrazovke, pretože sa jednoducho netočilo.

Ako vidíte budúcnosť „klasického“ činoherného herectva a divadla na Slovensku? Je nádej, že sa Vám, divadelným hercom a umelcom, ktorí vkladáte do prestavení svoju dušu a umelecké cítenie, podarí odlákať ľudí sledujúcich „x-té“ pokračovanie rôznych talentových súťaží od obrazoviek televízorov a počítačov? Je vôbec možné „prinútiť“ ľudí, aby si zašli do divadla, galérie, knižnice? Prečo to mnohí vnímajú ako „zbytočný luxus“? Nebudú sa musieť herci „prispôsobovať“ dobe? Uponáhľanej dobe, v ktorej dávajú ľudia prednosť nenáročnej plytkej zábave, kde sa stačí „kízať na povrchu“, dobe, ktorá nepraje vzťahom, citom, láske?

Divadlo nikdy nebolo niečo, z čoho sa dá vyžiť. Aspoň u nás nie, netuším, ako je to kdesi v zahraničí. A vďaka tejto zvláštnej dobe sa zrejme stále viac budeme stavať okrajovým žánrom a to nás bude nútiť živiť sa inými, menej pocitovo, ale za to viac finančne zaujímavými vecami. Takže spočítané a zrátané, v divadle buď budú ľudia, ktorí nemajú kam ísť, alebo ľudia, ktorí to skutočne chcú robiť. Až tak veľmi, že sú ochotní to robiť v podstate zadarmo. V štátnych divadlách majú mesačný plat, ale mnohokrát sa ocitnú v nekvalitných projektoch, (čo nie je bohvie čo a ja osobne som to vnímala ako obrovskú stratu energie a času,) a v malých nešťastných divadlách typu Prešporské divadlo zasa robia zaujímavé veci, práca na nich ich baví, ale robia to za minimálny honorár za predstavenia a skúšobné obdobie je zadarmo. Toto si na našich hercoch nesmierne vážim, to je totiž znak toho, že u nás naozaj chcú pracovať, keď sú ochotní prijať tak tvrdé podmienky. Ale aby som sa trochu vrátila, úlohou, ani ambíciou divadla, nie je odlákať diváka od bezduchej zábavy. Jeho úlohou je vychovať si diváka. Takže je to celé v podstate o trpezlivosti a schopnosti odovzdať sa práci napriek tomu, že na predstavenie príde 20 divákov. Fór je ale v tom, že odísť z divadla musí 20 spokojných divákov, ktorí aj keď prídu domov a „zapnú si bedňu“, večer, keď si ľahnú do postele, stále budú myslieť na to, čo zažili v divadle. Pretože divadlo už nesmie byť len o tom, čo človek vidí a čo počuje, ale o tom, čo človek prežíva, čo sa ho nejakým spôsobom dotkne. Takže nie len v škole Histrión, ale aj v divadle sa vlastne snažím vychovávať. Nie poučovať, ale ukazovať, rozširovať obzory, rozosmiať, rozplakať, roznežniť, čokoľvek, na čo človek rád spomína. Toto chcem dať divákovi, z tohto mi nie je ľúto rozdávať.

Prešporské divadlo

Prešporské divadlo je mladé slovenské profesionálne divadlo fungujúce na báze občianskeho združenia. Bolo založené v septembri 2003 skupinou hercov, ktorí vytvorili – ešte na pôde Trnavského divadla – autorské predstavenie Malé zemiakové blues. Po odchode šiestich hercov na „voľnú nohu“ vzniklo divadlo, ktorého hlavnými prioritami boli sloboda tvorby, autorské divadlo a nové spôsoby umeleckého vyjadrovania sa. V priebehu niekoľkých krátkych mesiacov si našlo množstvo divákov, podporovateľov a hosťovsky spolupracovalo s niekoľkými bratislavskými divadlami ako napr. Mestské divadlo Bratislava, Divadlo Astorka Korzo 90, Štúdio L&S, Divadlo Aréna, Teatro Wustenrot či Štúdio 12 pri Divadelnom ústave.

Predstaveniami, ktorým okrem klasickej činohry dominovala najmä hudba, podotýkame – hraná samotnými hercami (Malé zemiakové blues, Limonádový Joe, Smelý Zajko-spolupráca s divadlom Aréna), sa divadlo úspešne odprezentovalo na viacerých domácich, Cibulák, Dotyky a spojenia, ako aj zahraničných festivaloch – Slovenské divadlo v Praze 2004, či Letni ogrod teatralny Katowice.

Po úspechoch dosiahnutých mimo Slovenska sa smerovanie divadla definitívne vykryštalizovalo. Začalo sa orientovať nielen na slovenského diváka, ale spôsobom inscenovania - (tanec, hudba, pohyb, obraz) sa snažilo vytvoriť predstavenia, ktoré bude možné odohrať aj v zahraničí a tým prispieť k pozitívnej prezentácii Slovenska a jeho kultúry.

V „novej ére“ divadlo našťudovalo predstavenia:

„Radovan Tretí“ - od srbského autora Dušana Kovačevića

„Konkurz“- autorské predstavenie Ivana Blahúta a členov Prešporského divadla

„Pokušenie“ - vzniklo dramatizáciou románu svetoznámeho spisovateľa Paula Coelha „Démon a slečna Prymová“

„Tretia farba Evy“ – autorské predstavenie, ktoré prezentujeme ako činohernú operu

„Niečo málo o ženách“ – autorské predstavenie, štyri ženy, štyri herečky, štyri p ríbehy...

Naším cieľom je naďalej ponúkať divákovi predstavenia, z ktorých môžu odchádzať nielen povznesení a oddýchnutí (ako sa to od divadla v súčasnosti

očakáva), ale aj zasiahnutí a naplnení zážitkom z videného, nie prázdni (ako sa to v súčasnosti až príliš často stáva).

„Svoje“ publikum chceme oslovovať originalitou titulov a kvalitou ich scénického stvárnenia – multimedialnou formou spracovania námetov, používaním rôznych – nie veľmi štandardných prvkov - ako napríklad videoprojekcie, kompiláciou viacerých žánrov a spôsobov javiskového stvárnenia.

Našou hlavnou snahou je ponúkať divákovi, zdevastovaných masovou - televíznou, ale bohužiaľ už aj divadelnou /ne/kultúrou, alternatívu k „všeobecnej zábave“, rozširovať obzory a zvyšovať nároky divákov, ktorých chceme zaujať jedinečnosťou, nie účelovou jednoduchosťou bez hlbšieho významu a posolstva.

